

SMART FOOD
ALLIANCE

Smart Food Alliance

Tienpuntenplan

**Voor een duurzaam, gezond en eerlijk
voedselsysteem**

Inleiding

De praktijkervaring van Smart Food Alliance-leden laat zien dat duurzaam en gezond voedsel voor een eerlijke prijs binnen handbereik ligt. Zij zetten hun kennis en ervaring in om ons voedselsysteem toekomstbestendig te maken. Deze veranderingen gaan ongekend hard. Het is nu tijd voor de politiek om hier verder richting aan te geven, een stip op de horizon te zetten. Zodat de kaders voor de langere termijn voor producent, handel en consument helder zijn. Als secretariaat van de Smart Food Alliance slaan we een brug tussen overheid en bedrijfsleven. Met dit doel in ons achterhoofd hebben wij tien kernpunten opgesteld voor adequaat regeringsbeleid op het gebied van voedsel. Deze tien punten vertalen de uitdagingen en oplossingen van het bedrijfsleven naar politiek en beleid.

Smart Food Alliance

We moeten toe naar een voedselsysteem waarin we *smart* omgaan met onze hulpbronnen en kennis, waarbij we nieuwe technologieën inzetten om toekomstbestendige *business* te ontwikkelen. Dit vraagt om een *new generation business platform* met innovatieve bedrijven uit verschillende ketens die vooruit durven te kijken: de Smart Food Alliance.

Elk lid van de Smart Food Alliance heeft groen en gezond DNA in zijn bloed. En heeft belangrijke successen geboekt op weg naar duurzaam en gezond voedsel voor een eerlijke prijs. Vooroplopen betekent ook dat we belemmeringen tegenkomen. Deze willen we oplossen. Samen, en met de overheid. Stap voor stap benutten we zo de kansen van de nieuwe economie.

Tienpuntenplan

Vanuit praktijkervaringen, kennis en idealen ziet de Smart Food Alliance een aantal noodzakelijke ontwikkelingen om de transitie naar een gezond, duurzaam en eerlijk voedselsysteem te versnellen. We pleiten ervoor dit te verankeren in een coherent voedselbeleid.

Coherent voedselbeleid

1. Deltaplan Voedsel en Deltacommissaris

De transitie naar duurzaam, gezond en eerlijk voedsel vergt een coherente aanpak van de overheid, een 'Deltaplan Voedsel'. Dit plan, met een Deltacommissaris, is noodzakelijk voor betere afstemming tussen de vijf ministeries op het gebied van duurzame voedselproductie, gezonde voeding, voedselzekerheid en verdienvermogen van boeren.

2. Middelgrote bedrijven als ketenregisseur voor duurzame voedselketens

Om duurzaam, gezond en eerlijk voedsel aan te bieden nemen middelgrote bedrijven in Nederland vaak een centrale rol in als ketenregisseur. Zij zijn wendbaar en de verbindende schakel tussen boer en burger. Voedselbeleid zou deze middelgrote bedrijven beter moeten faciliteren een krachtige regierol te nemen in de voedselketen.

3. Voedselvoorziening zeker stellen door veerkrachtige ketens

De COVID-19 uitbraak heeft laten zien dat een veerkrachtig landbouw- en voedselsysteem noodzakelijk is; een robuuste voedselvoorziening is niet vanzelfsprekend. Voldoende en gezond voedsel moet te allen tijde gegarandeerd zijn. Dit vraagt om veerkrachtige voedselketens, waarbij Europa minder afhankelijk is van import van voedsel en diervoeding dat ook in Europa geproduceerd kan worden.

Duurzame en klimaatneutrale voedselproductie

4. Hoogwaardige voedselproducten als norm

Binnen productgroepen zijn er, afhankelijk van de productiemethode, bijzonder grote verschillen in impact op klimaat, biodiversiteit en dierenwelzijn. Stimuleer, binnen productgroepen, de meest hoogwaardige en duurzame normen voor voedselproductie.

5. Transitie subsidie voor voedselproducenten

De overstap naar een duurzamere productiemethode, die transparant en aantoonbaar positieve impact heeft op klimaat, dierenwelzijn en biodiversiteit vraagt om investeringen. In de overgangsfase zijn deze investeringen voor veel voedselproducenten risicovol en nog niet rendabel, zowel voor primaire bedrijven als voor bedrijven in de rest van de keten. De overheid moet deze ondernemers hiertoe krachtiger stimuleren met een transitie subsidie.

6. Experimenteeruimte voor innovatieve bedrijven

Om in de toekomst op duurzame wijze voedsel te blijven produceren zijn innovatieve productiemethoden en producten noodzakelijk. Wetgeving blijkt in de praktijk vaak een obstakel voor het uitvoeren van experimenten. Nieuwe wetgeving zou zowel de consument moeten beschermen als ruimte moeten scheppen voor innovatieve bedrijven om makkelijker nieuwe producten en innovatieve processen te ontwikkelen en op de markt te brengen.

7. Maatregelen stikstofreductie moeten duurzame voedselproductie stimuleren

Het verminderen van de stikstofuitstoot door het sluiten van veehouder-productielocaties mag er niet toe leiden dat landbouwgrond voor voedselproductie verloren gaat. In de ruimtelijke omgevingsvisie moet deze landbouwgrond bestemd worden voor duurzame vormen van voedselproductie die in lijn zijn met natuurdoelstellingen.

Gezonde voeding voor een gezonde samenleving

8. Financiële stimulans voor groenten en fruit

Voor het versterken van de volksgezondheid en verhogen van de weerstand tegen infectieziekten is het belangrijk de groente- en fruitconsumptie te bevorderen. De overheid moet een duidelijk signaal geven aan burgers om meer groenten en fruit te eten door een 0% btw-tarief in te stellen.

9. Richtlijnen voor een gezonde voedselomgeving

Ongezond eetgedrag, overconsumptie en obesitas worden in hoge mate veroorzaakt door een ongezonde voedselomgeving. De balans voor een gezonde voedselomgeving moet naar de gezonde keuze. De invoering van Nutri-Score op zo kort mogelijke termijn is noodzakelijk om de gezonde keuze te stimuleren en daarnaast producenten te motiveren gezondere levensmiddelen te produceren. Om de voedselomgeving gezonder te maken is er meer dan één maatregel nodig. De Rijksoverheid moet richtlijnen opstellen waar een gezonde voedselomgeving aan zou moeten voldoen om samen met gemeenten tot een integraal pakket aan maatregelen te komen.

Eerlijke prijs

10. Een convenant voor eerlijke en inclusieve prijzen voor voedsel

Voor duurzaam en gezond voedsel is een eerlijke prijs noodzakelijk. Het gaat om eerlijke handel en het internaliseren van externe kosten zoals milieu-, sociale en gezondheidskosten. De overheid moet hier, samen met de sector, afspraken over maken.

Tot slot

De COVID-19 uitbraak heeft eraan bijgedragen dat bedrijven, politici én kiezers anders over de wereld zijn gaan nadenken. In dagen dat het nieuws bijna alleen maar negatief leek, werden we blij van berichten dat de natuur weer terrein teruggpakt. Lege supermarkt schappen zorgden ervoor dat de lokale boeren, tuinders en vissers meer dan ooit gewaardeerd werden. Even hadden we tijd om gezonder te koken en meer stil te staan bij wat we eten, waar ons eten vandaan komt en hoe het geproduceerd is.

Het is onze wens dat deze positieve draai het komende decennium doorzet. Het is aan u, de schrijvers van het regeerakkoord, om in dit nieuwe decennium de balans om te doen slaan in het voordeel van een duurzaam, gezond en eerlijk voedselsysteem.

Ik wens u daar veel wijsheid in toe, de toekomst hangt er letterlijk vanaf.

Met vriendelijke groet,

Marcel Schuttelaar, Suzanne van der Pijl, Casper Zulim de Swarte & Lisa Bottema